VIII. évfolyam. Celldömölk 1912 junius 2. 22. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön.
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Vidéki pénzintézetek hitelmegvonásai.

A nyomasztó pénzügyi helyzet első sorban a vidéki pénzintézetekkel érezteti kellemetlen hatását, amennyiben a fővárosi nagy és középbankok főleg ezekkel szemben járnak el legkiméletlenebbül és nem egy esetben hozzák azokat a nagyfoku hitelrestrinctiók és teljes hitelmegvonások következtében kinos helyzetbe.

A magyarországi pénzintézetek országos szövetségéhez érkező panaszok és jelentések teljesen belevilágitanak a nagy visszleszámitoló intézetek szinte kiméletlen eljárásába és parancsoló kötelességévé teszik a Szövetségnek, hogy tőle telhetőleg, befolyásának teljes latbavetésével siessen tagjai segitésére. A Szövetség vezetősége feladatának minden irányban igyekezett is eleget tenni. Legutóbb tartott igazgató-választmányi ülésének határozatához képest minden egyes esetben eljárt a visszleszámitoló intézeteknél, ahol ugyszólván minden esetben sikerült legalább annyit elérnie, hogy az összeköttetés fenntartása mellett a visszleszámitoló intézetek az esedékességet csekély törlesztési hányad ellenében prolongálták.

A Szövetség elnöke Mándy Lajos, a mult hét hétfőjén fellátogatott Bécsbe, az Osztrák-Magyar Bank vezetőségéhez, ahol Popovics Sándor bankkormányzóval és Pranger vezértitkárral folytatott tárgyalásai során sikerült az Osztrák-Magyar banknak legmesszebbmenő jóindulatát biztositania a vidéki pénzintézeteink számára.

Továbbmenőleg kötelességének tartotta a Szövetség vezetősége a kormány figyelmét is felhivni az uralgó hitelválságra és Lukács László miniszterelnökhöz és Teleszky János pénzügyminiszterhez felterjesztéseket intézett. Ezekben a felterjesztésekben vázolja mindenekelőtt a hitelügyi viszonyokat, az általános hazai és külföldi pénzügyi helyzetet, melyek ugyan körültekintést és óvatosságot parancsolnak, tulságba vive azonban ártalmára vannak a gazdasági élet egyetemének és végeredményben a közhitelnek is.

A felterjesztés kifejti, hogy ha vannak is vidéki pénzintézetek, amelyek hitelüket saját eszközeikkel arányba hozni elmulasztották, igazságtalanság és méltánytalanság volna oly hitelpolitikát inaugurálni, mely az általános pénzügyi helyzet nehézségeinek sulyát egészen a vidéki pénzintézetekre háritaná. Rámutat továbbá arra, hogy a fővárosi pénzintézetek, melyek a nemzetközi és a hazai pénzpiac között közvetitő állást foglalnak el, mintegy morális kötelezettségben vannak, hogy az általános pénzügyi helyzetben beálló nehézségek idején megakadályozzák a rázkódtatásokat, már pedig a vidéki pénzintézetek erre a kiméletre annál inkább szorultak rá, mert ezeknek ügyfelei kötelezettségeiket lejáratkor csak a legritkább esetben képesek teljesen kiegyenliteni, ha pedig erre szoritanák, ez csak azoknak és kezeseinek megrontására vezethetne.

Ez a körülmény, melyben a nagy veszély rejlik. Mert a további hitelmegvonások egyrészt az üzleti élet pangására, másrészt több vidéki intézet nehéz helyzetbe jutására vezetnének. Ezt megakadályozni pedig nemzeti közérdek, amihez az államhatalomnak is segédkezet kell nyujtania. Ezen segitségnek mielőbb kell bekövetkeznie, mert a nem nagyon kecsegtető terméskilátások következtében számitani kell arra is, hogy a vidéki kisemberek kötelezettségeiknek csak részben tehetnek majd eleget és a tovább tartó hitelmegvonások esetén a vidéki pénzintézetek nem volnának abban a helyzetben, hogy prolongáljanak, hanem kényszer lebonyolitásokhoz kellene fordulniok. A vidéki pénzintézetek minden erőmegfeszitéssel küzdenek a bajok és nehézségek elháritására, miért is a méltányosság azt követeli, hogy ezekkel szemben is kiméletesebb eljárás tanusittassék.

Nem kivánja a szövetség uj hiteleket, de ragaszkodik ahhoz, hogy a nagy pénzbőség idején felkinált és a vidékre ráokruált hitelek a vidéki pénzintézeteknek legalább is aránylagosan továbbra is engedélyeztessenek. Ezekből kifolyólag arra kéri a Szövetség a kormányt, hogy a komoly helyzettel számot vetve, a rendelkezésre álló eszközökkel működjék közre abban az irányban, hogy a tapasztalt hitelmegvonások és azok káros következményei elháritassanak.

A mozi kérdése.

Mert ez is van már. Nem ugyan abban a formában, mintha még ujság lenne, hanem a hatása és a konkurrencia (verseny) miatt. A kultura és a közerkölcs a hatás-, a szinházak a konkurrencia miatt állanak a mozival hadilábon. Maga a mozi tudományos szempontból hasznos és szükséges intézmény, épenugy, mint a szinház. De *ha elfajul*, a nevelés és a közerkölcs szempontjából, akkor épen ugy veszélyes és kerülendő, mint a hasonló mesgyén haladó szinház. Ekkor már nem kulturális tényező, hanem dekadencia (hanyatlás) a kultura számlájára és hamis cégére alatt. A közönség ma tényleg nagy barátja a mozinak és ez a berregő masina ma *vezet a találmányok hasznositásának a terén*. Ujabban azonban *homloktérben* áll a mozi megrendszabályozása, mert a józan szülő, az iskola, az egyház és állam egyaránt belátja, hogy mérget árulnak benne a serdülő, sőt *serdületlen* ifjuság számára is (Tisztelet a nagyon kevés kivételnek. Szerk.) Ezen a cimen van köze a *gyermekvédelemnek* is a mozikhoz. Ezek, különösen a nagyobb városok sürün elhelyezkednek és nagy reklámmal csődditik a közönséget magukba. Ha utleirásokat, földrajzi, történeti és vallási jeleneteket örökitenek meg, akkor a kulturának igazi hivatásos tényezői a mozik.

De mit látunk? Azt, hogy a leghajmeresztőbb gyilkosságot, titkos tolvajlásokat, merész rablásokat, a sexuális (nemi) kicsapongásokat, a pozitiv (tételes) vallásokat, ugy az igazi hazafiasságot valótlanságokkal kigunyoló jeleneteket, családi drámákat tár közönsége elé s reklamirozza eme szenzációs prog-

rammokkal oly rabulisztikával (szócsavarással), mintha tudja Isten milyen szép és tanulságos dologról szólna az előadás.

A kinematográf (mozgókép-szerkezet) rendeltetését az ismeretek terjesztésében és népszerüsitésében csak helyeselni lehet s különösen az ifjuság számára azért hasznos, tehát igy nevelő is, mert szemléltetővé teszi mindazt, amit az elmélet nyujt. Amikor azonban a bellestrikán (szépirodalom) az erkölcsön, a vallásos meggyőződésén, a nevelés konzervativ (a meglevő állapotokhoz ragaszkodó) eszméin rug minduntalan a félmüvelt népnek, a képzelet szárnyán eszmélődő gyermeknek tárja mindezt föl, akkor romboló a hatása s azért gőzseprüre érdemes. A fiatalság megmentésére egyesül ma minden erkölcsi tényező és ugyanakkor egy magát kulturálisnak nevező vállalkozás forradalmat idéz elő az érzékek, a bünös hajlamok fölkorbácsolására. És éppen azért, mert a mozi hatása közvetlen a fölkorbácsolt indulatokat azonnal kiváltja ujabb és ujabb izgalmakba kergeti a gyermek-lelkeket. Van rá eset akárhányszor, hogy a mozit néző gyermeken és ifjun akkora izgalom vesz erőt, hogy sikoltoz, vagy mámorba esik s megszületik benne a látottak iránt való érdeklődés, melyet aztán megkedvelés követ. Ugyszólván romboló befolyás alá kerül az izgatott ifju-lélek.

A vallás és erkölcsrontó mozik ellensulyozására két erő állhat egyelőre segitségünkre. 1-szór a *törvényes megrendszabályozás*, mely hatóságilag ellenőrizné a mozik mutatványait és különösen gyermek és ifjusági előadásait, megtiltva természetesen az idegölő, a hit erkölcs ellenes, valamint a hazafias érzelmeket sértő mutatványokat; 2-szor: annak az elvnek a végrehajtása, hogy *rossz mozi ellen állitsunk jó mozit.* A gyermekrontást ellensulyozzuk az ifjulelket nemesitő mozikkal. Akikben van egy kis üzleti szellem, vállalkozás, azok ne sajnálják a befektetést vallás-erkölcsös szellemü mozik létesitésére, mert hogy napjainkban a mozik a legjobban kamatozó vállalatok, azt bizonyitani fölösleges.

A mozi kérdésénél nem a mozinak kell elpusztulnia, hanem a miljőnek (környezetnek) kell az ifjuság mentése céljaira átváltozni.

Krónika.

Nem régen a kath. sajtóegyesület gyülést tartott, amelyen Prohászka Ottokár székesfehérvári megyéspüspök, az ismert tudós főpap, a sajtóról a többek közt ezeket mondotta: Az én gondolataim szerint nem elég a jó sajtóhoz, ha jó elvei vannak a tisztességről, a vallásról, az erkölcsről, mert a jó sajtó az, amely az erkölcsi érzéket fejleszti, amely a nép lelkületét nemesiti, amely a nép fantáziáját és pszikhologiáját jól kezeli. És ki kell jelentenem, hogy jó sajtó ebben az értelemben nincs. Nincs azért, mert ez a nagy föladat igazán oly nehézségeket gördit a sajtó munkasai elé, amelyeket ez idő szerint ők maguk egyoldaluan le nem győzhetnek. Ehhez tudniillik nemcsak jó iró kell, hanem nagyon jó és nemes közönség kell. Az iró azon iparkodik, hogy lapja mennél érdekesebb és mennél vonzóbb legyen, következőleg számolnia kell a közönség izlésére. Ha ez a közönség még alsóbb rendü, még fejletlenebb izlésü, akkor hiaba igyekszik, a jó sajtó nem tud kellékeinek megfelelni.

Egyik legfontosabb célja a sajtónak, hogy modern legyen, ez alatt azt értem, hogy necsak jól legyen megirva az a lap, hanem hogy az a modern ember számára legyen megirva. Nekem olyan sajtó kell, amelyet modern emberek modern embereknek irnak.

A Londonban meghalt »kolbászkirály«-ról emlékezik meg a Soproni Napló cimü jelesen szerkesztett napilap. Harris William egyike volt London legismertebb embereinek. Pályafutását mint földhözragadt szegény szülők gyermeke kezdte; elemite kifutó volt, de husz év multan néhány millióval dicsekedhetett volna. Nem ha milliói lettek volna, hisz milliói voltak, hanem ha Harris William természetével összefért volna a dicsekvés. Ő nem dicsekedett, ő egyszerűen nem tudott betelni az önmaga bamulásával.

Azon a napon, amelyen megállapitotta, hogy a Smithfield-vásártéren naponta eladó 20.000 kolbász közül 4000 az ő gyárából került ki, kinevezte magát »kolbászkirály«-nak. London leghiubb és legbeképzeltebb embere volt egyébként is. Egész napon át frakkban sétált és mellénygombjai hihetetlen nagyságu brilliánsok voltak. Három fia volt, mindegyiket Williamnak nevezte, még pedig igy: I. William, II. William, III. William. Husz éven keresztül a szolgálatában több ujságiró volt, akiknek egyetlen kötelessége volt legalább kéthetenkint valami érdekes »történetké« kitalálni a kolbászkirályról és azt közzé tenni.

Igy történt, hogy Londonban Harrisról a legkeptelenebb anekdóták keringtek. Például volt idő, amikor ezer és ezer ember esküdött arra, hogy fogadásból Harris egy vadkan hátán lovagolt Londonból Brightonba. Harris egyébként jószivü és jótékony ur volt. London szegényeinek pedig minden évben elosztott félmillió kolbászt, ezenkivül minden évben minden londoni rendőrnek és minden londoni bérkocsisnak egy kiló kolbászt ajándékozott.

Sok szó esik most a választójogról. Elvégre megcsinálhatják tervüket Lukácsék, Kossuthék, Justhék stb. Ez mindenkinek joga; és pedig joga még akkor is, ha az a terv, vagy javaslat senkinek sem tetszik. A megszavazás azonban annak a joga, akinek tetszik. *Ez mind jog*, mert éppen a választójog is olyan kérdés, mely nem szokott soha pártkérdés lenni. Az ilyent *a politika ama forgatagából, melyben a hatalmi kérdések kolyvaléka forr, ki kell kapcsolni!* Igen, mert józan fejjel kell gondolkodnunk és cselekednünk. Ebben a kérdésben nemcsak az országgyülési képviselők, politikusok, államférfiak, hanem a polgárok egyéni felfogása lép előtérbe. Következésképp nem politikáról van a szó, hanem a magyar nemzet jogáról. A nép elvégre a nemzet maga. A francia nagy-forradalom akkor, mikor az emberi jogokat törvénybe iktatta, odaiktatta azt is, hogy az állam mindenkit köteles azokra a hasznos tudnivalókra megtanitani, amivel bárki hasznos polgára lehet a hazának. Anélkül tehát, hogy Krónikánkban a politikába és a pártkérdésekbe ártanók magunkat, azt az óhajunkat fejezzük ki, vajha hajtanák végre becsületesen az ismeretes Apponyi-féle iskolatörvényt, mert akkor ebben a szegény hazában *csak visszaélés és csak törvénysértés* árán nőhet föl ifju ugy, hogy az *magyarul* irni-olvasni és beszélni nem tud. Ha ez a törvény nem elég nemzeti biztositék, akkor állithatják a törvények egész hegyrendszerét, nem lesz semmi elég erős arra, hogy hogy a jövőért őszintén aggodalmaskodó hazafi megnyugvást találjon.

Wlassits Gyula dr., a közigazgatási biróság elnöke, ma egy hete a N. F. P. bécsi lapban nagyon figyelemreméltó cikket irt a magyar választási reform kérdésében. Ő nem a napi politika prizmáján keresztül foglalkozik e joggal, hanem a tudomány és a szociális fejlődés szempontjából is értékes fejtegetései során arra a konkluzióra jut, hogy hazánkban más általános választói jog el sem képzelhető, csak olyan, amely a magyar állam történelmi nemzeti jellegét nem befolyásolja és a magyarság hegemoniáját, ugy s magyar állam fönállását nem veszélyezteti. De óvakodni kell a magyar hegemónia (hatalmi fensőség) féltésében a tulzásoktól is. . . Meg kell oldani a nagy föladatot, de nem merev dogmatizmussal, amely jelszavak után indul és forradalmi fölforduláshoz vezet, hanem a kérdés alapos mérlegeléséből leszürt alapelvek tapintatos és gyakorlati alkalmazásával.

Bezerédj István is hozzászól a Budapesti Hirlap vezető helyén »Konzervativ politika« cim alatt a kérdéshez, még pedig nem zetünk történeti alapjait védelmezve rendkivül bő tapasztalattal, tanulmánnyal és tárgyilagossággal. Kifejtvén az igazi, hamisitatlan magyar konzervativizmus létjogát, azt mondja, hogy ezen az alapon kell párt és osztálykülömbség nélkül egyesiteni nemzetünk legjobbjait, akik bátran szembeszállva az államfölforgató irányzatokkal, a nemzetellenes törekvésekkel, küzdeni akarnak, nem egyes osztályok érdekében és uralmáért, hanem azért, hogy ez a sokat szenvedett ország továbbra is *magyar* maradjon, hogy a magyar nemzeti állam ideálja megvalósulásához közelebb juthasson.

Életvallomások.

— **Dal.** —

Akit oly régtől-régtől vártam,
A multnak lelke időz nálam,
A multnak lelke ihlet dalra
A lomb-falu hiv, hallga, hallga.

Lombfalum hiv, a kedves, draga.
Vár virágos orgona ága
S a kis pad is zöld lombok alatt
Hol szivből dal, szerelem fakad.

Ott az álmok csodás világa,
Mintha tündér valóra vállna —
És ha a szivnek forró vágya s oh
Életre kelnek mind a sóhajok.

Ott az ajak sohasem tikkad
S a lég mező boldogság illat.
Ott az élet (mit is beszélek)
Ott van a sziv s maga a lélek.

Ott van minden, amit csak birtok
Tüzteli csókok, féltett titkok,
Ott leng a menny mámor varázsa
S ott él rég mult álmaim álma.

— **Epilog.** —

A szörnyü vétkek mesgyéje mellett
Uram! bocsásd, hogy csak elsuhantam,
De már igy is szégyen pirtól lángol
Bocsánatodért esengő ajkam.

Meg féltem, hogy a régi emlékek
Engem majd ujból kábáva tesznek,
S ujra a régi szolgája leszek
A gyönyöröknek, a romlott testnek.

De most még egyszer rossznak itélem
Szines vágyim, mikért ugy égtem,
S bünbánón verem mellem s rebegem:
Én vétkem, én vétkem, én nagy vétkem.

S mig a bánat harmatát hullatom,
S a zsoltár méla akkordját zengem:
Uram! kérve-kérlek, tekints le reám
S álldj meg jobboddal áldólag engem.

Marvel.

HIREK.

Kussevich üzletvezető távozása. A szombathelyi máv. üzletvezetőség főnöke, Kussevich Tivadar csütörtökön mondott istenhozzádot Szombathely város közönségének és a délelőtti vonattal utazott Bosznia-ba állomásunkon keresztül. Itt a vasuti tisztikar fogadta a távozó üzletvezetőt és Kelemen Tivadar állomási főnök intézett hozzá mélyrehatóan bucsubeszédet.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Gélin Iván itteni járásbirósági díjnokot ugyancsak Czelldömölk beosztással irnokká nevezte ki.

Inzultált ügyvéd. Lapunk előbbi számában közöltük, hogy Kálmán Mór helybeli bérlő a járásbiróság épülete előtt tettlegesen inzultálta dr. Kende Ádám papai ügyvédet. A sértett ügyvéd becsületsértés cimén panaszt adott be Kálmán ellen az itteni járásbiróságnál, s ez az ügy a héten került tárgyalás alá. A biróság Kálmánnak azt az érvelését, mely szerint az ügyvéd az ügyvédi immunitas védelme alatt róla sértően nyilatkozott és hogy magának másképpen nem vehetett elégtételt, nem vette figyelembe s őt négyszáz korona pénzbüntetéssel sujtotta. Kálmán felebbezés jogával élt.

Főrealiskola Szombathelyen. Most már egészen bizonyosra veszik, hogy a jövő tanévben miniszteri engedelemmel, illetőleg miniszteri rendeletre Szombathelyen a főrealiskola első osztályát megnyitják.

A sárfoki gazdagyűlés. A Gazdaszövetség legutóbbi száma igen érdekes vezető cikket közöl Bethlen István gróf tollából, aki ismert és lelkes híve a gazdatársadalom ama régi óhajának, hogy a nemzeti földbirtokpolitikát törvényhozási uton kell megteremteni. Reámutat (különösen erdélyi tapasztalataiból) az idegen kéz céltudatos terjesztésére a magyarság birtokainak fokozatos csökkenésére, mint amely jelenségek a sárfoki gazdagyűlés legfontosabb tárgyává avatják a nemzeti földbirtokpolitikát.

Processio. A sárvári róm. kath. hívek tegnap nagy processzióval jöttek el Czelldömölkre és ma, Szentháromság vasárnapján este, ha az idő is kedvez, rendkívül impozáns körmenetben fognak haza térni.

A jegyzőknek országos kongresszusa nagysikerűnek igérkezik. Az elnökség által kiadott jelentes szerint eddig több mint 2700 községi és körjegyző es 725 segédjegyző jelentkezett. A kongresszuson nagy számmal vesznek részt a vasvármegyei jegyzők is.

A községi ág. ev. leányiskolában az ev. egyházkerület iskolabizottsága 2 napon át tartotta meg szokásos évi látogatását. Ott voltak a helyi bizottsági tagokon kívül Berzsenyi Jenő, Marusak Pál iskolaigazgató (Sopron), Varga Gyula igazgató, akik nagy megelégedéssel nyilatkoztak az intézet vezetéséről.

Vármegyénk lótenyésztési választmánya május 25-én tartotta ülését Szombathelyen Kiss Gyula elnöklése mellett, amelyen elhatározta, hogy az idén a Bertalan napi vásár napján Nagynémetszentmihályon, szept. 8-án pedig Sárvárott lódijazást rendez hidegvérű tenyészeti lovak dijazására.

Pályázat internátusba való felvételre. A Dmke. makói diákotthonba az 1912—13. iskolai évre 160 gimnaziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 40, beiratási-, orvosi-, bútorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai, születési és I. osztályu tanulóknál ujraoltási bizonyitványnyal felszerelve 1912. évi augusztus 10-napjáig adandók be a Dmke. makói diákotthonnak felügyelő bizottságánál. — Részletes prospektussal kivánatra készséggel szolgál a diákotthon igazg. Makón.

Benyo István jegyzo meghalt. A jánosházi csak az imént nyugalomba vonult jegyzője, Benyo István, május hó 29-én meghalt. Temetése pénteken délelőtt ment végbe impozáns gyászoló közönség részvételével. A szolgabiróság részéről Takách Márton főszolgabiró jelent meg. A megüresedett jegyzői állás betöltése f. hó 22-én délután 3 órakor történik meg választás utján.

Zenestely. A czelldömölki ag. h. ev. nőegylet f. hó 9-én a Griff-szálló nagytermében tánccal egybekötött jótékonycélu zenestélyt rendez, melynek tiszta jövedelmet egyharmadrészben a Félix-liget (Japán-park) javára fordítják. A műsor a következő számokból áll: 1. *Népdalok.* Illésy Gyulától. Énekli az ev. Ferfidalkör. Szorády Dénes karnagy vezetésével. 2. *Nőnek sorsa az imádság* Vers Gaspár Imrétől. Elmondja Kiss Juliska urleány. 3. *Fuvolajátek zongorakisérettel.* Előadják: Hrabovszky Józsa urleány és dr. Porkoláb János ur. 4. *Magyar dalok.* Cigánykisérettel énekli: Ludván Sándor ur. 5. *Copeé-Radó:* A kovácsok szárjája. Előadja: Nagy István ur. 6. *Zongorajátek négykezre:* Loránth Irma és Kelemen Aranka urleányok. 7. *Jelenet.* Előadják: Kelemen Aranka, Hrabovszky Józsa urleányok és dr. Simay Ernő ur. 8. *Falu végén kurla korcsma.* Kép 1846-ból. Petőfi verseivel; muzsikával: Loránth Irma urleány. — *Tánc.* — Belépődijak: 3, 2 és 1 korona. Kezdete esti 8 órakor.

Lelőtt veréb. Kedden délután 5 órakor a Griff-szálló borozójában Kleinmann Zsigmond és Györffy János szavaltaba elegyedett egymással, majd pedig tettlegességre került a dolog. Midőn Mészáros János, a szálló tulajdonosa, a zsörtölködők közé állott, hogy a nagyobb verengzésnek elejét vegye Kleinmann hatalmas verebje »Pasa!« szolitásra neki ugrott és lábikrájába mélyeszteette hatalmas fogait. Az eb aztán igy tartotta percekig a moccanni sem mert szállodost. Közben nagy kavarodás keletkezett a vendégek között, ki széket, ki botot ragadott, hogy a Kleinmann által ekkor már földretepert Györffyt kiszabadítsa veszedelmes helyzetéből. A kutya ekkor eleresztette Mészárost és keszült Györffyre vetni magát, miközben a portás hatalmas ütést mért a kutyára. A kutya ekkor az utcára futott, de a folyosó bejáratánál ismét rohant befelé. Itt azonban szembetalálta magával Mészárost, aki a vadászfegyverrel odlbavette a fenéállatot. Egy hatalmas dörrenés rezkentette meg az épület falait, az eb megtántorodott és 40—50 méternyire még elfutva, az állomás átellenében levő kutnál összeesett. Ez lett szomoru kimulása a drága, de veszedelmes vérebnek. Mint halljuk, a szálló tulajdonosa feljelentést tett a véreng ő állat gazdája ellen.

Vasutasok mulatsága. A vasutas szövetség helyi kerülete pünkösd hetfőjén családias jellegű társas összejövetelt rendezett a Magyar királyhoz czimzett vendéglő kertheliségében. A mulatozók később táncra perdültek, mely kivilágos-kivirradatig tartott.

Kertmegnyitás. Kedvező időjárás igérkezik a Griff-szálló kertheliségének megnyitására, amely ma délután 4 órakor vészi kezdetét. Mészáros János, a szálló tulajdonosa gondoskodott vendégeinek kitűnő kiszolgálásáról, Sárközy Géza zenekara szintén felszimmaltatta szerszámait a közönség hangulatának keltésére. Naplemente lesz a jeladás a fiatalság táncrakelésének.

Pályázat alapitványi helyekre. Báró Müllersdorf-Urbirr Bernát altengernagy által két szegény beteg tengerész katona segélyezésére létesitett alapitvány 140—140 K-át kitevő kamataira, a honvédelmi miniszter a pályázatot kiirta. — Ugyancsak pályázat van hirdetve a pécsi és nagyváradi honvéd hadaprodiskolák I. évfolyamaban betöltendő alapitványi és tandijfizetési helyekre. Akik pályázni szándékoznak, a feltételeket a szolgabirói hivatalnál betekinthetik.

Jóváhagyott alapszabály. A jánosházai iparoskör módositott alapszabályai jóváhagyatván, az alispáni hivatal kiadta.

Tiszta nyersanyagok!

Tiszta gyárak!

A SCHICHT »SZARVAS« MOSÓSZAPPAN a legjobb, gondosan megválogatott és tisztitott nyersanyagokból készül. Nemcsak, hogy minden készülék, kazán és gép, hanem a gyári helyiségek is a lehető legtisztabban vannak tartva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A SCHICHT-»SZARVAS« MOSÓSZAPPAN tisztasága és utói nem ért jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSERET" mosókivonat.

Tiszta szappan!

Tiszta ruha!

A ruhát csak ugy lehet kifogástalan fehérre mosni, anélkül, hogy az megrongálódjék, ha teljesen tiszta, hamisitatlan szappant használunk. Mi 25.000 koronával szavatolunk azért, hogy a SZARVAS védjegyű SCHICHT-SZAPPAN teljesen tiszta és mentes minden káros alkatrészről. Az ujabb időknek minden vivmányát és a tudomány és technika teren jelen levő találmányt felhasználunk arra, hogy a SCHICHT-»SZARVAS« MOSÓSZAPPAN gyártását a legalkalmasabbá tegyük. Tökéletesitésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSERET" mosókivonat.

Államsegély egy tanítónőnek. Kabina Anna rábakecskedi tanítónő részére a vallás- és közoktatásügyi miniszter I. korpótlék czimén államsegélyt engedélyezett.

Táncmulatság és bucsu. A kemenesmagasi önk. tűzoltóegylet ma délután tartja táncmulatságát az Erzsébet-ligetben. A mulatság igen népesnek ígérkezik, mert egybeesik a bucsuval, melyre czelldömölkiek is szamosan ki szoktak randulni.

Tolvaj inas. Plezics Miklós pékinas május hó 29-én a szobából ellopta özv. Jakab Istvánné István nevű fiának nickel zsebóráját. Feljelentetett.

Ugyujtogato gyerekek. Balogh Sándor és Imre csöngei gyerekek mult hó 21-én délután 4 órakor felgyujtották Veöreös Ivan földbirtokos ketszázötven szekérre való száraz tragyáját.

Tancvigalom. A kath. legényegylet jul. hó 7-én nagyszabasu nyari tancvigalom rendezését határozta el, mely a Griff-szálló kert helyiségében tartatnek meg. A rendezőség megkezdte működését.

Biciklizes megszorítása. A közelmultban is előfordult, hogy az aszfaltos főutcákon, ahol legelénkebb a forgalom, egy bicziklizö őrült gyorsasággal hajtva, gyermeket gázolt el. Az nem ritka eset, hogy némelyek ugyanitt versenyt rendeznek. Üdvösnek vélnénk, ha a rendőrség figyelemmel kiserné a biciklistákat, óvatosabb hajtásra figyelmeztetne és az utcai járókelők veszedelmére rendezett versenyektől eltiltaná őket.

Agyongázolt fiu. Talabér Mihály nemeskocsi földmives 11 éves fia pünkösd hétfőjén teheneket legeltetett a mezőn olyképen, hogy azokat kötelnél fogva tartotta és vezette, nehogy a tilosba menjenek. A fiu a kötelet kezére csavarta. Közben a marhak valamitől megriadtak s magukkal vonazolták a fiut, aki rohanas közben alájuk került s agyongázoltatott. Az arra járókelők mar holtan találtak rá. Az orvosrendőri vizsgálat megállapitotta, hogy senkit sem terhel felelősség.

78.343 liter hamisitott bort talált a hatóság Wolf Arnold kisszentmártoni nagyborkereskedő pinczéiben. A belügyminiszter, mint harmadfoku hatóság, 30 napi elzárasra és 1000 korona pénzbüntetésre itélte a hamisitót. Hogy mar korabban hany liter adott el kotyvalékából; arról nem értesültünk.

Aratási szabadság rapporton. A honvédelmi kormány iparkodik lehetőleg egyszerűsiteni a gazdalkodó katonak aratási szabadságának elnyerését. Eddig hatóságoknál kellett kérelmezni a szabadságot, most a honvédelmi miniszter arról értesitette a vármegyét, hogy az aratási szabadságot azok, akiknek otthon tulajdon-földjük van egyszerűen rapporton kérhetik. A szülők a szükséges bizonylatokat elküldik katonaskodó fiaiknak, a kik igy rapporton, rövid uton megkapják az aratási szabad-ságot.

Ne haboznunk, amikor a kis gyermeknek nincs étvágya, rendetlen a székletében, bagyadt és soványodik. Itt gyors segitségre van szükség, éppen ezért aldas szülőkre, gyermekre nézve egyaránt a »Phosphatine Falliéres« világhirü gyermek-tapszer, amely a fejlődésben elmaradt szervezetet egykettőre felfrisiti, megerősiti, a benne foglalt mészfoszfat a csontokat megkeményiti és az emésztő szerveket fokozott munkara serkenti. Nemcsak csecsemők, de serdülő gyermekek is szedjek a Phosphatine Falliéres-t, mert az a legfinomabb és leghatásosabb táplaló anyagokat tartalmazza.

Engedély nélküli kéregető. Molna József kisszolnoki csavargot Egyházashetyén elfogtak, mert engedély nélkül kéregetett. A czelldömölki szolgabirósághoz feljelentették.

Tilalom. Benkó István karakói kanászt fe[illegible] kötött.

Vidéki pénzintézetek válsága. A Szegedi Gazdasági Bank bukása valságos helyzetbe juttatta Csongrádmegyei Hitelszövetkezetet is. A szövetkezet 120.000 korona veszteséget mutat ki. — Dunaszerdahelyről is egy pénzintézet válságos helyzetéről irnak. Ugyanis a Dunaszerdahelyi Takarékpénztár néhány hét előtt közgyülést tartott, amikor is Wiener Simon vezérigazgató azt jelentette, hogy a több mint 25.000 koronát kitevő tartalékalapok elvesztek, sőt hogy még ezenfelül is tetemes veszteségek vannak, ugy hogy a részvényesek befizetett részvenytőkéjükből alig kapnak valamit a felszamoláskor vissza. Ebbe a lebonyolitasba azonban több részvényes nem hajlandó belenyugodni, azért a pozsonyi kir. törvényszéknél följelentést tettek, kiemelven, hogy a visszaélésekről az igazgatóság többi tagjai nem tudnak, ebben nem részesek, hanem minden felelősség Wiener vezérigazgatot terheli, aki egyedül intézi az ügyeket kezdettől fogva. Ennek a följelentésnek eredményeként csütörtökön reggel megjelent a pénztárban Pongracz Dezső kir. törvényszéki biro és miutan Steiner Salamon könyvelő és dr Wiener Béla igazgatósági tagot kihallgatva, az üzleti könyveket lefoglalta és azoknak a kir. törvényszékhez valo szallitasát rendelte el. A vizsgalat előrelathatóan hosszabb ideig fog tartani. — Szegedről jelentik, hogy a Szegedi Gazdasági és Iparbank ellen a »Greschamc« eletbiztositó tarsaság huszonegyezer korona követelése erejéig csődkérvényt adott be a törvényszéknél. A csődkérvény tárgyalását a törvényszék meg e hét folyamán megtartja. A bank válsága ügyében tovább folytatják a kihallgatasokat.

Hordójelző hivatal. A vármegye alispánja legközelebb kiirja a pályazatot a hordójelzői állásra, amelynek Szombathely lesz a székhelye, hatasköre pedig Kőszeg városának kivételével kiterjed az egész vármegyére. A hordójelző fizetése 1000 korona és 500 korona segélymunkás-átalány. A hivatalos helyiségről, ennek fütéséről, világitasáról és irodai szereiről a vármegye gondoskodik.

A madarak és fák napja. A vallás és közoktatásügyi miniszter több évvel ezelőtt elrendelte, hogy hazánk összes elemi iskolái evenkint tartsák meg a madarak és fák napját. Az Országos Állatvédő-Egyesület felkérte vármegyenk összes elemi iskolait, hogy a megtartott napról szóló jelentést küldjék be hozza (Budapest, IX., Erző-utca 11—13.), valamint arra vonatkozólag is, hogy hany tanuló kivan az idén belépni az ifjusági madarvédő ligába. Ha nem tartották meg a napot, akkor közöljék vele, hogy miért nem.

Csendőreink ruhazatat, mint a Rendeleti Közlöny legutóbbi szama közli, rövid időn belül egyszerűsiteni fogják. A zubbonyról eltünik a zsinorzat, nem lesznek rajta a fényes gombok, de a zubbony szine továbbra is sötétzöld marad. A törzsőrmesterek galleriára két sárgazsinór kerül és az összes őrmesterek hosszu kardot és tiszthelyettesi sapkát kapnak.

1.827,000 fej saláta. Nagykörösről május 7-ig összesen 63 vaggon salátát szállitottak el 7,700 métermázsa sulyban. A szallitmány javát Budapestre vittek, de jutott belőle Bécsnek és Brünnek is. Egy vaggonban atlag 29 kosár van, egy kosarban 1000 fej fer el, ami 63 vaggonnal 1.827.000 fej salátát te[illegible] ki.

6000 ajándék óra

Reklám céljaból fentjelzett mennyiségü órát ajándékozunk e lap olvasóinak.

Csakis a legelegánsabb — kivanat szerint — uri vagy női alaku »Noblesse« precizios órák kerülnek szétküldésre. Irjon **azonnal** amig a készlet tart: **Haus Schmitz, arany** és ezüstáruházának Wien, VI., Linengasse 60.

NYILT-TER.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Köszönetnyilvánitás

Központi kávéházamnak átadása alkalmával köszönetet mondok Czelldömölk és vidéke igen tisztelt közönségének azért, amiért 16 éven keresztül, mely alatt üzletemet vezettem, pártfogolni szives volt. E megválás után is mindig jóleső örömmel és érzéssel gondolok vissza nagyrabecsült volt vendégeimre.

özv. Deim Sándorné

Bucsuzás

Özv. Deim Sándorné urnő kávéházi üzletéből annak átadása folytan a mai napon kiléptem. Tizenötévi itt tartózkodásom alatt az üzlet mélyen tisztelt vendégei részéről olyan becsülésben részesültem, milyennel egy alkalmazott ritkán dicsekedhetik. Hálás szivvel gondolok ezért mindvégig a multra, s örömmel gondolok vissza jóismerőseim és barátaimra, akik körében bizonyára életem legkellemesebb éveit töltöttem el. Egyedüli kérésem az marad, hogy Önök is tartsanak meg jóemlékezetükben!

Farkas János
a Központi kávéház volt főpincére.

Hölgyeket

a legujabb divat szerint havi 4 koronáért

f é s ü l ö k.

Mulatságok, avagy egyes alkalmakra a legpontosabban végzem a fésülési megbizást

A hölgyek szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Németh Emilia

Czelldömölk Berzsenyi-féle ház. (Postával szemben)

Eladó ház.

A Kórház-utcában levő **ujonnan épült ház** mely áll: 3 szoba, konyha, éléskamra, üveges veranda és a hozzá szükséges mellékhelyiségekből **szép nagy kerttel azonnal olcsón eladó.**

Bővebb értesités nyerhető lapunk kiadóhivatalában.

Faeladás.

A sümegi vasuti állomásra állitva, bármely mennyiségben I. oszt. bükk hasáb és dorongfa kapható.

Megkeresések **Havas Béla dr.**-hoz Sümegre intézendők.

ÖRÖK

igazság, hogy az erő nem tart örökké, még a boldog

ifjuság

is könnyelmüen pazarolja ezt a drága kincset, mely ha elfogyott

és

többé visszatérni nem akar, életkedvét elvesziti, de kimondhatatlan boldogság, ha visszatér az

és csodát művel

a CAVIÁR bonbon, mely egyesiti magában a természetes kaviár és tojássárgája összes ismert kiváló tulajdonságát.

Nem gyógyszer, hanem kitünő izü csemege.

Egy doboz ára 1 korona 60 fillér.

Törv. védv. Kapható mindenütt.

Viszontelárusitóknak árkedvezmény.

Ahol még nincs, oda küld:

Caviar bonbon és Havanna pastillák vezérképviselete és lerakata Budapest, VII. Aréna-ut 19. II. em. 7. Telefon 102—36.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők eltüzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhirü »Steckenpferd« liliom-tejszappan. Védjegye »Steckenpferd« készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszertár, drogueria, illatszer és minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképen csodálatosan beválik a Bergmann-féle »Manera« liliomtejkrém fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fil., mindenütt kapható.

Hornyolt cserép és géptégla kitünő minőségü kapható özv. Tory Györgyné téglagyárában Czelldömölkön.

Szobafestéseket,

cimer és templomfestéseket, mázolásokat, ugyszintén a szobafestői szakba vágó munkákat

jutányos áron

a legnagyobb megelégedésre készitem.

Horváth Lajos

szoba, cimfestő és mázoló

Czelldömölk, Kis-utca 2. sz.

(Szőlő-vendéglő mellett.)

A NIKOTIN MÉREG!

A dohány drága!

Egészségét óvja!

Több száz koronát takarit meg, ha mérsékli dohányzását vagy ha leszokik róla.

Egy Havanna pastilla

órákra megszünteti a dohányzási ingert.

Egy hétre való doboz ára 40 fillér.

Törv. védve. Törv. védve.

Kapható mindenütt.

Viszontelárusitóknak árkedvezmény.

Vezérképviselet:

Caviar bonbon és Havanna pastillák vezérképviselete és lerakata Budapest, VII. Aréna-ut 19. II. em. 7. Telefon 102—36.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.

: Kőfaragó-telep: Kis-utca. :

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Épületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

Első pápai kád- és gőzfürdő.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **Pápai Kád- és Gőzfürdő Részvénytársaság tulajdonát képező**

kád- és gőzfürdőt

a részvénytársaságtól örök áron megvettem és azt **saját kezelésem alatt** a kor igényeinek megfelelőleg átalakitva bocsátom a nagyérdemü közönség használatára.

Különös gondot fogok forditani arra, hogy a fürdő helyiségeiben tisztaság és rend legyen, hogy igy a n. é. közönség minden kényelme állandóan biztositassék. Fürdőmben állandóan kitünő **női és férfi masszirozó és tyukszemvágó** áll a n. é. közönség rendelkezésére.

A fürdőidő beosztása marad, mint eddig volt: hétfőn és csütörtökön délelőtt **gőzfürdő nők részére**, a többi napokon **férfiak részére**. A kádfürdőt azonban ugy a nők, mint a férfiak minden időben használhatják.

A fürdőárak az eddigiek maradnak. **Bérletjegyek** a fürdő pénztáránál válthatók azzal az előnnyel, hogy 12 jegyért 10 jegy ára fizetendő. Használat alkalmával kérem a bérletjegyet a fürdői pénztárnál **napi jegyért átcseréltetni.**

Ezek után kérve a nagyérdemü közönség jóindulatu támogatását,

vagyok tisztelettel **BALOGH GYULA.**

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy Inhalálog összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mely ezeken védi érdekeit legjobban.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen céghez fordulnia.
2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális árakat biztosít magának
4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Sajat érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goltschmied utódai

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV. Károly-körut 10. szám

Kaphatók kényelmes havi befizetésre, állandó összeköttetéssel folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei. 2. Képek. 3. Bőröndök és bőrcikkek. 4. Férfi fehérnemuek. 5. Játékszövek. 6. Fényképészeti cikkek, felszerelések. 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbert. 8. Chinaezüstárúk. 9. Csillár- és petróleumlámpák. 10. Rézb torok. 11. Szőnyegek. 12. Mindennemű hangszer.

Fenti 12 osztályunk összes cikkei elsőrangu minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágositással szivesen szolgálunk

BUTOROK

Halók, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rezbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok, zongorák szállittatnak bárhová

készpénzért vagy rendkivül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 K.

Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova

MODERN

Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV. Gerlóczy-u. 7.
(Központi városháza mellett.)

A mesterdalnok . . .

Cipőm szép és tökéletes
Benne járni élvezetes
Mert ha cipőt: zegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok

Ha „FORHIN"-nal permetez,

I-szor kevesebb a gond,
II-szor kevesebb a munka,
III-szor kevesebb a munkaber!

mert a FORHIN sokszorta megjavitott

BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!

Bármily sarmatnál permetezhet vele! Semmi utódéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **Rézkénport** és **bordói port** is. Kérjen ingyen és bérmentve leirást a

FORHIN-gyártól,

Budapest, VI. Váczi-ut 58.

Szalay Gyula temetkezési vállalata Czelldömölk, Sági-utca.

Nagy választékban raktáron tartok diszes erc- és fakoporsókat, koszorúkat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hulla-szállitást s minden egyéb megbizást a legnagyobb gonddal, pontossággal végezek ugy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodnia.

Temetéseket a legegyszerűbbtől, a legdiszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával végzem. Ravatalokat felállitok: mely célra pompás diszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szives joindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czelldömölk, Sági-utca.

Varga György Czelldömlök

villamos-üzemü faaprító vállalata.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy Czelldömölkön

villamos erőre berendezett

faaprito-vállalatot

létesitettem. A faaprittato közönségre nézve nagy előny háramlik ebből, mert tuzifajat mindenki tetemesen olcsóbban aprittathatja fel, az apritási müvelet rövid ideig tartó és a'mi fődolog, nem kell favágó embereket keresni és akkor is napokig várni, mig azok azt összevágják.

A villamosvezeték mentén, ugy attól 150 méter távolságra is eszközölhető a faapritas az itt jelzett olcsó áron: öjenként fürészelés, aprités 7 K 20 fillér.

Csak fürészeles olenként 5 K Kisebb mennyiségü apritást is elvállalok. Ugy a téli, mint a nyári időszakban a fenti árak nem fognak változni. — Megkereseseket kérem lakásomra: **Czelldömölk, Szentháromsag-tér (Kohn Sándor-féle ház).**

Ezen uj vállalatomhoz a n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok, kiváló tisztelettel

Varga György.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyüzemü könyvnyomdájában, Czelldömölkön.